

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 15.2.-28.2.2015

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

4/3/2015

1.1. Evropsko tržište

- *Grci u prvoj rundi pregovora odbili uslove za produženje paketa finansijske pomoći*
- *Dogovor o reprogramu grčkog duga na 6 mjeseci ipak postignut*
- *Mjere štednje će i dalje morati biti ispunjavane*
- *Pozitivni pokazatelj sa tržišta rada Velike Britanije*

Pitanje ostanka Grčke u zoni evra je dovedeno u pitanje nakon što je na sastanku 16.02., Grčka odbila da prihvati reprogram duga na narednih šest mjeseci po postojećim uslovima. Odliv iz banaka je iznosio oko 400-500 miliona EUR dnevno, što je uz činjenicu da je trenutni paket pomoći morao biti vraćen do kraja mjeseca stvorilo veliki pritisak na novoizabranu vlast da postigne dogovor sa ministrima finansija EU.

Grčka je bila spremna da prihvati produženje aranžmana finansijske pomoći EU i MMFa, međutim nije spremna da to uradi uz drastične nametnute mjere štednje, posebno koje se tiču plata i penzija, jer se smatra da bi navedeno dovelo do društvene krize i socijalnih nemira. Ono što su Grci zahtjevali se odnosilo na pružanje privremene pomoći, kako bi se otplatili dugovi do polovine godine, a u međuvremenu dogovori novi program otplate duga, koji spada među najveće na svijetu.

Uprkos obećanjima nove vladajuće partije kako će se nametnute mjere štenje promijeniti, odlučnost prestavnika EU, ECB i MMF da ne posustanu pred grčkim zahtjevima i situacija u kojoj bi se ova država našla u slučaju ne dobijanja pomoći su presudili da Grci u sustini pristanu na sve uslove koje je navedena trojka imala. Lista mjera, koje bi se morale ispuniti, podrazumjeva reforme fiskalne politike, penzionih fondova i smanjenje javnih troškova. Sredstva će biti odobrena samo u slučaju ako se pokaže da Grčka zaista primjenjuje i poštuje pomenute mjere i značice produženje finansiranja u naredna četiri mjeseca, što će obezbjediti ostanak u EU i spas od eventualnog bankrota. Ovakav razvoj situacije nije mnogo pomogao kretanju vrijednosti valute, koja je bila na relativno stabilnom nivou kroz februar, da bi oslabila krajem mjeseca.

Rast vrijednosti britanske funte je bio konstantan tokm cijelog drugog mjeseca. Stopa inflacije je negativno iznenadila tržište, što može značiti odgađanje povećanja kamatnih stopa za 2016. godinu. Pad opšteg nivoa cijena se pripisuje padu vrijednosti nafte, ali veoma bitan podatak je stigao sa tržišta rada Velike Britanije. Stopa nezaposlenosti se spustila na šestogodišnji minimum od 5.7%, ali je oduševilo povećanje prosječnih primanja, što je sa nižim cijenama u zemlji povećalo kupovnu moć britanaca i uticalo na apresijaciju valute u odnosu na EUR, na najviši nivo od kraja 2007. godine.

1.2 Američko tržište

- *FED neće žuriti sa povećanjem kamatne stope*
- *Pad stope inflacije u januaru na -0,1%*
- *Rast BDP u SAD u četvrtom kvartalu od 2,2%*
- *BoC će do daljnog zadržati kamatnu stopu na nivou od 0,75%*

Američke Federalne rezerve (FED) prema posljednjem objavljenom protokolu sa januarske sjednice neće žuriti sa podizanjem kamatne stope koja je na nivou od 0%-0,25% od 2008. godine, odnosno od vrhunca globalne finansijske krize. Prerano podizanje kamate bi mogla uticati kontraproduktivno na vidljivi ekonomski oporavak SAD. Na tržištu se špekuliše sa podizanjem referentne stope najranije sredinom ove godine. Dalje se u protokolu navodi da čelnici FED-a kraj ekonomskog buma u Kini i krizu u Ukrajini vide kao kočnicu trenutnog privrednog rasta u SAD. Čelnica FED-a Janet Yellen je pred američkim Senatom potvrdila politiku FED-a i da će se o daljnim koracima raspravljati od sjednice do sjednice ali se prema njenom stavu ne može očekivati skoro povećanje kamatne stope.

Američka privreda je prema potvrđenim podacima blago usporila u četvrtom kvartalu nakon snažnog rasta od 5% u prethodnom kvartalu. BDP je od oktobra do decembra ojačao za 2,2% dok se prema preliminarnim podacima očekivao rast od 2,6%. U toku prošle godine je američka privreda ojačala za 2,4% što je jedan od najboljih rezultata među industrijsko najrazvijenijim zemljama svijeta. Iako američka privreda bilježi dobre rezultate, trenutno FED brinu potrošačke cijene u SAD zbog sve nižih cijena eneregenata. U januaru su cijene pale za 0,1% u odnosu na isti period prošle godine što je ujedno i prvi pad od oktobra 2009. godine. Sa ovim padom, inflacija se dodatno udaljila od ciljane stope FED-a od 2%.

Centralna banka Kanade (BoC) je januarsko spuštanje kamate sa 1,00% na 0,75% obrazložila stalnim padanjem cijene nafte na svjetskom tržištu što bi prema njihovom mišljenju moglo negativno uticati na njihov privredni rast i inflaciju. Sve do govora guvernera BoC Poloza krajem februara, analitičari na tržištu su očekivali da će BoC na sljedećoj sjednici u martu ponovo smanjiti kamate ali je čelnik BoC najavio da je januarskim spuštanjem kamate kupljeno vrijeme da se vidi koje će posljedice cijene nafte imati na privredu. Još jedan razlog da BoC ne reaguje u martu jeste to što se u posljednjih nekoliko dana cijena nafte oporavila i što se trenutno slabijom domaćom valutom povećala potražnja iz SAD, najvećem trgovinskom partneru Kanade.

1.3. Azijsko tržište

- *Polugodišnji izvještaj BoJ*
- *Porast proizvodne aktivnosti u Kini*
- *Pad kineskog izvoza*
- *Čitanje zapisnika sa sastanka RBA*

Guverner Centralne Banke Japana(BoJ), Haruhiko Kuroda, u polugodišnjem izvještaju o valutnoj i monetarnoj politici BoJ pred Komitetom za finansijske poslove, naveo je da je japanska privreda nastavila umjeren trend oporavka te se očekuje da će tako i nastaviti. Bruto domaći proizvod je na kraju 2014.godine zabilježio rast od 0,6%. Rast je posebno zabilježen u korporativnom sektoru gdje su kompanije nastavile da bilježe rast svojih profita. Izvoz je u januaru ostvario najveći rast od 2013.godine što predstavlja još jedan ohrabrujući faktor za japansku privredu. Stopa nezaposlenosti

je i dalje stabilna iako je nezaposlenost zabilježila blagi rast(3,6%) u januaru. Inflacija je usporila svoj rast, međutim, dugoročno očekuje se postepen rast nivoa cijena. Na sporiji rast inflacije uticao je pad cijene sirove nafte te se očekuje da će kretanje cijene nafte i u budućnosti biti jedan od najbitnijih faktora koji će uticati na kretanje cijena. BoJ je napomenula da će nastaviti sa programom QQE i u buduće sve dok se ne postigne stabilnost inflacije na ciljanih 2% bez obzira što su pojedini članovi bili protiv produženja programa otkupa obveznica. Iako su bile najavljene dodatne mjere monetarne politike, Guverner Kuroda je izjavio da BoJ još neko vrijeme neće uvoditi dodatne stimulatívne mjere. Prema njemu, uvođenje dodatnih mjera će zavisiti prije svega, od kretanja cijene nafte i njenog uticaja na nivo cijena u zemlji.

Proizvodna aktivnost u Kini porasla je na najviši nivo u posljednja četiri mjeseca. Proizvodni indeks prešao je granicu od 50 poena(50.1 u februaru) koja je ujedno pokazatelj koji razdvaja nivo rasta od nivoa kontrakcije. Iako je zabilježen rast proizvodne aktivnosti, izvoz je i dalje u padu bilježeći u februaru najbrži pad u posljednjih 20 godina. Smanjena narudžbe kineskih proizvoda i deflatorni pritisci su samo neki od razloga pada izvoza kineskih proizvoda.

Na čitanju zapisnika sa sastanka Centralne Banke Australije(RBA) saopšteno je da je privredni rast Australije usporen i očekuje se da privreda krene ostvarivati rast mnogo kasnije nego što je to RBA očekivala. Neočekivano smanjenje kamatne stope za 0,25% koja se desila početkom februara je rezultat smanjenog izgleda privrednog rasta. Revidirani bruto domaći proizvod pokazuje da će stopa nezaposlenosti i dalje rasti dok će inflacija nastaviti da se smanjuje usljed konstantnog pada cijene nafte reflektujući se tako tržište rada i tržište proizvoda.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 01.02.-03.03.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Situacija između EU i Grčke je uticala i na trgovanje ovim plemenitim metalom. Iako je zlato gubilo na vrijednosti, gubitak je bio ograničen zbog mogućnosti bankrota Grčke i izlaska iz Unije. Tržišta u Kini su zbog proslave kineske nove godine bila zatvorena, što je bio jedan od osnovnih razloga pada cijena zlata, jer je ova zemlja drugi najveći kupac navedenog metala i tradicionalno pruža podršku njegovoj vrijednosti. Izvještaj sa sastanka Federalnih rezervi je bio negativniji za američki dolar nego što se očekivalo i uz novo smanjenje kamatne stope u Kini uticao na oporavak i stabilizaciju cijena zlata iznad 1.200 USD po unci.

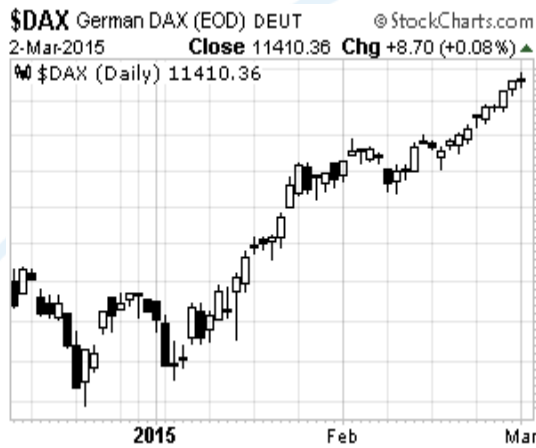
2.1. Kretanje cijene nafte

Sedmomjesečni pad vrijednosti nafte konačno je zaustavljen u februaru, u kojem je zabilježen rast cijena preko 20%. Veliki pritisak na naftu je stvarala neizvjesna situacija u Ukrajini i pitanje Grčke, koja vodi smanjenju tražnje i potrošnje ovog energenta u uzdrmanoj evropskoj ekonomiji. Istovremeno, proizvodnja nafte je usporena i postoji mogućnost da u pojedinim dijelovima Libije bude potpuno obustavljena, zbog djelovanja terorističke grupe ISIS, koja predstavlja veliku pretnju i investicijama na Bliskom Istoku. Rastu vrijednosti pomogli su i podaci koji pokazuju da je dobijanje nafte iz škriljaca u SAD konačno usporilo, čime je smanjen pritisak na cijene.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

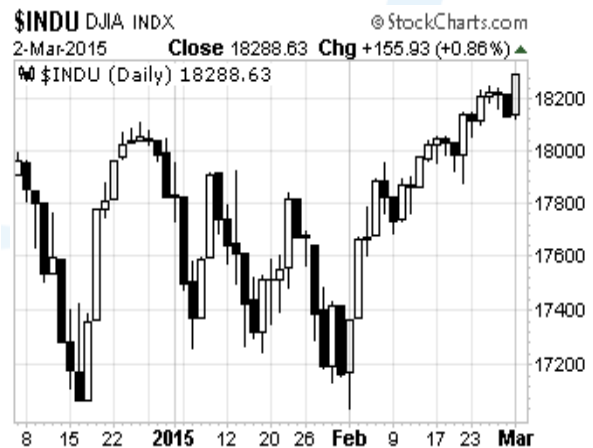
S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 01.03. do 15.03.2015	Očekivanja	Prethodno
01.03.2015	02:00	CNY	NBS Manufacturing PMI (Feb)	49.7	49.8
02.03.2015	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Feb)	51.1	51.0
	10:30	GBP	Markit Manufacturing PMI (Feb)	53.4	53.1
	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Feb)	-0.5%	-0.6%
	11:00	EUR	Unemployment Rate (Jan)	11.4%	11.3%
02.03.2015	16:00	USD	ISM Manufacturing PMI (Feb)	53.1	53.5
	04:30	AUD	RBA Interest Rate Decision and Statement	2.00%	2.25%
	14:30	CAD	Gross Domestic Product Annualized (QoQ) (Q4)	2.0%	2.8%
04.03.2015	01:30	AUD	Gross Domestic Product (YoY) (Q4)	2.6%	2.7%
	10:00	EUR	Markit Services PMI (Feb)	53.9	52.7
	16:00	USD	ISM Non-Manufacturing PMI (Feb)	56.5	56.7
05.03.2015	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision	0.5%	0.5%
	13:45	EUR	ECB Interest Rate Decision	0.05%	0.05%
	14:30	EUR	ECB Monetary policy statement and press conference		
06.03.2015	11:00	EUR	Gross Domestic Product s.a. (YoY) (Q4)	0.9%	0.8%
	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (Feb)	240K	257K
	14:30	USD	Unemployment Rate (Feb)	5.6%	5.7%
09.03.2015	00:50	JPY	Gross Domestic Product (QoQ) (Q4)		-0.6%
10.03.2015	02:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Feb)		0.8%
12.03.2015	01:30	AUD	Unemployment Rate s.a. (Feb)		6.4%
	14:30	USD	Retail Sales (MoM) (Feb)		-0.8%
13.03.2015	14:30	CAD	Unemployment Rate (Jan)		6.6%

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2013	05.03.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	18.03.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	05.03.2015
Banka Kanade	0,75%	0,25%	21.01.2015	04.03.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	19.03.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	17.03.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,25%	-0,25%	03.02.2015	03.03.2015